

Pozmeňovacie návrhy poslanca NR SR Jozefa Buriana na zmenu a doplnenie návrhu skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 1518)

- 1. V čl. I v § 26 ods. 1 sa vypúšťajú slová „ak osobitný predpis ^{43a)} neustanovuje inak,“ a poznámka pod čiarou k odkazu 43a..
- 2. V čl. I sa v § 26 za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Zamestnancovi sa povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti neprerušuje, ak čerpá pracovné voľno z dôvodu účasti na štrajku ^{45b)}, ak súd tento štrajk nevyhlásil za nezákonný.

Poznámka pod čiarou k odkazu 45a znie:

„45a) Čl. 37 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 24 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní.“

Doterajšie odseky 2 až 5 sa označujú ako 3 až 6.

Odôvodnenie:

Platné znenie § 26 ods. 1 upravuje výnimku z prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, ak zamestnanec čerpá pracovné voľno z dôvodu účasti na legálnom štrajku v spore u uzatvorenie kolektívnej zmluvy podľa zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní. Uvedená výnimka sa však nevzťahuje na zamestnanca, ktorý čerpá pracovné voľno z dôvodu účasti na legálnom štrajku vyhlásenom mimo zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 37 ods. 4 ako aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré majú podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pred zákonmi (napr. Európska sociálna charta, Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa č. 87 z roku 1948) garantujú právo na štrajk vo všeobecnosti, teda nielen taký, ktorý je v spore o uzatvorenie kolektívnej zmluvy. Podľa čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach preto, že uplatňuje svoje základné práva a slobody. Podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Navrhovanou zmenou sa odstraňuje neexistencia ústavnej ochrany zamestnanca, ktorý čerpá pracovné voľno z dôvodu účasti na legálnom štrajku vyhlásenom mimo zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov v oblasti sociálneho poistenia.

- 3. V čl. I vypustiť body 31, 36 a 38.
Súčasne sa vykoná prečíslovanie bodov.

Odôvodnenie:

Nadväzuje na vypustenie písmena a) z § 30, ktoré sa navrhuje v novelizačnom bode 24.

- 4. V čl. I sa vypúšťa bod 43.
Súčasne sa vykoná prečíslovanie bodov.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť novelizačné návrhy na zmenu § 58 a 59 a tieto ustanovenia nenovelizovať.

- V novom znení § 58 sa navrhuje, aby v situácii, ak má poistenec viacero nemocenských poistení (napr. z dvoch súbežných pracovných pomerov, z pracovného pomeru v súbahu so živnosťou a pod.) mal tento v prípade ochorenia nárok len na jednu nemocenskú dávku.
 - Takýto návrh je nespravodlivý, pretože poistenec má povinnosť odvádzať poistné z každého titulu zárobkovej činnosti, má mať aj nárok na nemocenské z každého titulu. Navrhované riešenia by najviac postihlo zamestnancov, ktorí majú dva pracovné pomery na kratší pracovný úväzok, pričom z každého majú nízky príjem.
- V novom znení § 59 sa (v nadväznosti na novelizačný bod 7, ktorý navrhujeme vypustiť) navrhuje, aby nárok na nemocenskú dávku zanikol dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.
 - Navrhovaná zmena nie je opodstatnená a zavádza diskriminačné prvky do I. piliera sociálneho poistenia, ktorý má byť založený predovšetkým na sociálnej solidarite.
 - Ani v dôvodovej správe sa neuvádzajú príčiny navrhovanej zmeny; naznačuje sa iba prechod poistenca z jedného poistného podsystemu sociálneho poistenia (nemocenské poistenie) do iného podsystemu sociálneho poistenia (dôchodkové poistenie). K tomu treba dodať, že systém sociálneho poistenia (I. pilier) nevylučuje, a ani nemôže vylučovať, súbeh viacerých subsystemov sociálneho poistenia (napr. poberanie úrazovej renty a nemocenského, poberanie vdovského dôchodku a starobného dôchodku).
 - Okrem toho fond nemocenského poistenia je štandardne prebytkový.

5. V čl. I vypustiť bod 50.

Súčasne sa vykoná prečíslovanie bodov.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť novelizačný bod 50, podľa ktorého by sa mal v § 70 ods. 1 invalidný dôchodok automaticky - zo zákona - prekvalifikovať na starobný dôchodok dovŕšením dôchodkového veku.

- Navrhovaná zmena nie je opodstatnená a ani v dôvodovej správe nemá vecné odôvodnenie. Argumentácia, že poistenec prechádza z jedného podsystemu sociálneho poistenia (invalidné poistenie) do iného subsystemu sociálneho poistenia (starobné poistenie) nemôže byť dôvodom na zánik invalidného dôchodku.
- V dôsledku navrhovaného riešenia komerčné poisťovne nie sú ochotné viac vyplácať takýmto poistencom nároky z komerčného poistenia (náhradu za stratu na zárobku).

6. V čl. I, v bode 54 sa vypúšťajú slová „dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo“.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na požiadavku vypustiť novelizačný bod 50. podľa ktorého by sa mal v § 70 ods. 1 invalidný dôchodok automaticky - zo zákona - prekvalifikovať na starobný dôchodok dovŕšením dôchodkového veku, sa navrhuje upraviť aj novelizačný bod 54., podľa ktorého by mal nárok na invalidný dôchodok zaniknúť dňom dovŕšenia dôchodkového veku

- Navrhovaná zmena nie je opodstatnená a ani v dôvodovej správe nemá vecné odôvodnenie. Argumentácia, že poistenec prechádza z jedného pod systému sociálneho poistenia (invalidné poistenie) do iného subsystému sociálneho poistenia (starobné poistenie) nemôže byť dôvodom na zánik starobného dôchodku.

7. V čl. I vypustiť body 68 a 70 až 75.

Súčasne sa vykoná prečíslovanie bodov.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť návrh na zmenu podmienok na vyplácanie úrazovej renty, t. j. odňatie nároku na úrazovú rentu poistencom, ktorí dovŕšili dôchodkový vek alebo ktorým bol priznaný predčasný starobný dôchodok.

- Funkciou úrazovej renty je kompenzácia „znemožnenia“ vyššieho zárobku, ktorý by zamestnanec bol dosiahol, keby nebol utrpel pracovný úraz alebo chorobu z povolania. V dôsledku takto zníženého príjmu má poistenec aj nižší starobný dôchodok. Nie je preto sociálne spravodlivé a odôvodnené odňať nárok na úrazovú rentu po vzniku nároku na starobný dôchodok. Takéto obmedzenie v základnom pilieri sociálneho poistenia nie je ničím odôvodnené.
- Ani jednorazové vyrovnanie nie je v tomto prípade adekvátnou formou odškodnenia.
- Dôvody uvedené v dôvodovej správe sú absolútne nepresvedčivé; uvádza sa, že odobratie doživotnej renty je z dôvodu vekom obmedzenej schopnosti pracovať. Takéto tvrdenie sa neopiera o výsledky výskumu, je vykonštruované a je v protiklade s trendom zvyšovania dôchodkového veku, ktorý je zavedený už aj v samotnom platnom zákone (§ 65).
- Zavedením ohraničenia vyplácania úrazovej renty sa do základného (solidárneho) systému sociálneho poistenia nesystémovo zavádzajú prvky, ktoré sú príznačné pre komerčné poistenie.

8. V čl. I v § 222 ods. 1 a 5 a v § 223 ods. 1 a 2 sa vypúšťa slovo „nedávkového“.

Odôvodnenie:

Z dôvodu viacerých pochybení pri výpočte dôchodkov, ktoré sa zaznamenali v praxi, sa navrhuje zaviesť možnosť obnovy konania aj pre dávkové konanie.

9. V čl. I. sa vypúšťa bod 158.

Súčasne sa vykoná prečíslovanie bodov.

Odôvodnenie:

Návrhom sa sleduje zohľadniť vykonávanie zárobkovej činnosti poberateľom invalidného dôchodku vo výške nároku na výplatu invalidného dôchodku. Vzhľadom na to, že z tejto zárobkovej činnosti je zárobkovo činný invalidný dôchodca povinný platiť príspevky na nemocenské a dôchodkové poistenie, bude sociálne spravodlivé, aby sa tieto platby príspevkov zohľadnili vo výške vyplácanej dôchodkovej dávky. Návrhom sa odstraňuje diskriminačné zaobchádzanie.

10. V čl. I. v § 263 ods. 3 sa slová „najmenej 57 rokov“ nahrádzajú slovami „najmenej 54 rokov“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa znížiť vek ženy na účely nepreskúmania trvania invalidity žene, ktorej bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Tieto ženy dovŕšili vek potrebný na priznanie aj starobného dôchodku, pričom je potrebné zachovať im výšku toho dôchodku, ktorý bol pre nich výhodnejší. Ide o zrovnoprávnenie mužov a žien pri preskúvaní trvania invalidity.

11. V § 263 ods. 2 sa na konci pripája tieto vety:

„Pri preskúvaní trvania invalidity sa nárok na výplatu invalidného dôchodku, a čiastočného invalidného dôchodku, ktoré sa od 1. januára 2004 podľa odseku 1 považujú za invalidný dôchodok, posudzuje podľa predpisu účinného od 1. júla 2006. Poistenec, ktorému bol po preskúvaní trvania invalidity na nárok na invalidný dôchodok po 1. januári 2004 znížený alebo odňatý invalidný dôchodok, môže požiadať o opätovné preskúmanie trvania invalidity na nárok na invalidný dôchodok podľa predpisov platných po 1. júli 2006.“

Odôvodnenie:

Pri preskúvaní trvania invalidity po 1. júli 2006 sa navrhuje uplatniť kritériá posudzovania invalidity podľa tohto zákona. Zároveň sa umožňuje poistencom, ktorým bol po preskúvaní invalidity ku dňu účinnosti tohto zákona znížený alebo odňatý nárok na invalidný dôchodok, aby mohlo byť opätovne preskúmané trvanie invalidity podľa nového právneho stavu.

1. Jozef Burian	9. Miroslav Ciz
2. JUDITA BLANKA	10. JARINA GABANOVA
3. OJANA MICO	11. Jozef Bocik
4. Robert Madaj	12. KUBOVIČ VĀČNÝ
5. JANA HASSÁKOVÁ	13. PAUL PAJL
6. RENATA ZMLJOUIDAY	14. MARIAN ZAHNIMENCKÝ
7. IČEK SULAČ	15. Jozef Hlček
8. IVAN VÁŽKA	16. Samuel Z-ko